

KALBOS IR TAUTOS IŠDAVYSTĖ TEBEVYKSTA

Aldona PAULAUŠKIENĖ
Redakcijos viešnia

Dabar, atkakliai reikalaujant Lietuvos lenkams, Seimui pateikti du projektai dėl svetimų vardų ir pavardžių rašybos dokumentuose. Gerai, kad atidėtas šis svarstymas. Kodėl lenkai taip trokšta lenkiškai surašyti Lietuvos piliečių dokumentų? Ar be užrašo jie ims ir užmirš esantys lenkai? Lietuvoje gyvena įvairių tautybių žmonių, tai kodėl būtent jiems reikia daryti išimtis?

Latviai iš vargo turėjo įklijuoti antrą lapelį pase su rusiškai įrašytais asmens duomenimis, nes labai didelis procentas Latvijos gyventojų dar tarėsi esantys Tarybų Sąjungos piliečiai. Ir jiems atrodo, kad vien su latviškais dokumentais bus panaikintas jų prigimtinis ryšys su Rusija, taip ilgai plėtusia didžiosios tėvynės sąvoka. Latviai laiku nusprendė, kad pilietis, norintis turėti įrašą pase rusiškai, turi parašyti prašymą ir pateikti tautybę liudijantį dokumentą. Kas to nereikalavo ar negalėjo įrodyti, tas ir liko su dokumentais, surašytais tik valstybine kalba.

Kas bent kiek susipažinęs su rašto istorija, gerai žino, kad kirilica - tobulesnis alfabetas už lotyniškąjį: lotyniškasis kūrėsi ir plėtojosi stichiškai, o kirilicą ir glagoliką kūrė mokslininkai. Slavų rašytijos pradininkais laikomi vienuoliai mokslininkai ir švietėjai Kirilas ir Metodijus. Kirilas gerai mokėjo slavų, graikų, lotynų ir arabų kalbas. Jis sukūrė glagoliką (40 raidžių) graikų kalbos pamatu. Manoma, kad kirilica (43 raidės) sukurta IX amžiaus pabaigoje Pietų Bulgarijoje, tik pavadinta pagal Kirilo, sukūrusio glagoliką, vardą. Iki XI-XII a. abi šios abėcėlės slavų kraštuose buvo vartojamos lygiagrečiai. Vėliau vartota tik kirilica. Rusijoje Petro I iniciatyva 1708 m. kirilica modifikuota į graždanką, kurios pagrindu ir susiformavo dabartinis rusų kalbos raidynas. Todėl latviai, rašydami tą pridėtinį paso lapą rusiškai, neturėjo jokių techninių problemų. Sunkiau buvo atlaikyti rusų spaudimą, kad Latvijoje būtų dvi valstybinės kalbos, bet jis atremtas protingai, išlaikyta ir tradicinė visų svetimųjų vardų rašyba.

Lietuvių byla su lenkais kitokia. Lenkai į Lietuvą pretenduoja kaip į paveldėtą tėvynės dalį. Be to, ir mes, staiga puolę originaliai rašyti svetimuosius vardus lotynų alfabeto pagrindu, parodėme didelį neišmanymą, neturėjome bendro lotynų kalbos alfabeto pagrindu sukurtų raidynų vaizdo. „Dabartinės lietuvių kalbos gramatikos“ autoriai po lietuvių kalbos raidyno lentelės papildomai prirašę keletą raidžių, tinkančių nelietuviškiems

vardams, padeda trokštantiems matyti lietuvių kalboje originalius svetimuosius vardus; žurnalistai kaip argumentą už originalią svetimųjų asmenvardžių rašybą lotyniškojo alfabeto pavyzdžiu į televizijos ekraną tebekaišioja tą nevykusią gramatikos pusaipį.

Įteisinant originalią svetimųjų vardų rašybą, nepagalvota, kaip originaliai parašyti (ir išstarti) pavardes žmonių, kalbančių tomis kalbomis, kurių alfabetuose, sukurtuose lotyniškojo alfabeto pavyzdžiu, yra nemažai papildomų ir dvigubų raidžių, daugeliui neregėtų ženklų, žyminčių negirdėtus ar net sunkiai ištarimus garsus: *ā, â, ä, å, ç, ě, ê, ĝ, ĵ, ħ, ŋ, ò, ø, ù, ū, ž...* Visų specifinių įvairioms kalboms pritaikytų lotynų raidyno pagrindu ženklų nesurašysime ir nereikia, užtenka ir tiek. Jeigu jau, kaip sako premjeras, čia ne lenkų, o lietuvių, tekančių už svetimtaučių, problema, tai dėl kokio šimto moteriškių nereikia keisti tautinių mažumų įstatymo, galima tyliai rasti išeitį.

Lotyniškame raidyne nėra k, j ir w, dėl kurio taip išgyvena lenkai. Prancūzai ženklų žymi garsą „ž“. Ir prieš kokį dešimtmetį ar dar seniau, nusipirkę iš Prancūzijos kažkokią kosmetikos priemonę *jojoba*, taip ir skaitėme visose reklamose per radiją ir televiziją, kai reikėjo skaityti *žožoba*. Sunku pasakyti, kokio kalba užrašyta *Europa royale*. Ir tokių kuriozų sąrašą būtų dar galima tęsti.

Bėgant nuo Rytų į Vakarus, išmintingiau būtų buvę nejudinti jau nusistovėjusios svetimųjų vardų rašybos, nes mūsų kalbos kontekstas turi savas taisykles. Dažniausiai ir svetimi vardai linksniojami, išimtis - pavardės su kirčiuotu galiniu balsiu (*Didro, Ruso, Žoli*) ir dar moterų vardai ir pavardės, kurios baigiasi priebalsiu. Dabar tekstuose galima rasti visko: ir linksnų galūnes, prikabinatas po apostrofo, ir tiesiog priklijuotas prie svetimto vardo, ir vardus be kaitomųjų galūnių.

kija, Seime vis dėlto sugebėtų priimti jų siūlomo projekto variantą, tai šimtu procentų galima garantuoti, kad jie neišvengtų nei mitingų, nei riaušių: sukiltų ta Lietuvos dalis, kuri dar atsimeina nesena Vilniaus krašto buvimą už demarkacijos linijos, o jiems padėtų nacionalistai, šaukiantys: „*Lietuva lietuviams!*“ Ir gautume vietoj santikos chaosą, visai nenaudingą mūsų kraštui.

Dabar apie lietuvių kalbos kultūrą, mokslą, mokymąsi ir tautos raštingumą. Sunku apie tai parašyti, nes sunku suprasti, kodėl dabartiniai kalbininkai (net profesoriai) tvirtina, kad lietuvių kalbai niekas negresia, kad turime palikti ją likimo valiai taip, kaip palikta ir plačiai vartojama anglų kalba. Nesuprantama, kodėl jie nemato, kad daugybė svetimų verstinių žodžių ir posakių dar pasilikę iš buvusios dvikalbystės su rusų kalba ir ant tų svetimybų sluoksniuojasi kitos svetimybės, nekritiškai imamos iš anglų kalbos. Kur dingio suprati-

kultūros? Jei visi sako tik *biudžetas*, tai kodėl jie neįstengia išmokyti keilių dažnai vartojamų tarptautinių žodžių taisyklingo kirčiavimo? Ką ten kalbėti apie tarptautinius žodžius, jei *Lietuvos* linksninių iškiliausi Lietuvos žmonės nemoka tinkamai sukirčiuoti: įnagininką sako su *Lietwà*, kai reiktų su *Liētūva?* Ir šauksmininkas: *O Liētūva! Kieksyk parduota ir išmainyta tu buvai!* (S.Nėris).

Kas dabar agituoja gabų žmogų stoti į lituanistiką, ar jį patį traukia mokytojo lituanisto pavyzdys? O jei nebus gerų lituanistų, nebus gerų mokymo programų ir vadovėlių, tai ir būsime neraštingiausi visoje Europoje. Gerų lituanistų trūkumas yra sudėtinė visos švietimo sistemos didelė bėda. Ar galima reikalauti iš mokyklos, kad ji išaugintų dorą Lietuvos patriotą, kai rūpinamasi tik pilvu? Ir visai nereikia stebėtis, kai išgirsti, kad prie ruso buvę geriau. Niekas nenori gyventi nelaisvėje, bet kalėjime aiškiai matai, kas tavo priešas, ir iš visų jėgų veržiesi iš jo. Kai durys tvirtos, daužai jas ir savo galva, o kai tik sugirgžda, imi ir išėini į laisvę. Apie tą „gerumą“ galėčiau daug parašyti, nes pati jame gyvenau, bet nežinau, ar būsiu šios kartos suprasta, ar nebūsiu kuo nors nepagrįstai apkaltinta.

Sunkiausiai Tautai laikais, kai lavonų buvo pilnos gatvės, maža mergaitė galėjo vaikščioti kelis kilometrus per miškus pažliugusiais ir užpustytais keliais į mokyklą ir buvo saugi, kad jos niekas neperims, neišprievartaus, nenužudys. Kalėjimuose daugiausia sėdėjo politiniai kaliniai, o ne kokie vagys, žmogžudžiai, prievartautojai. Mokyklose net neįsivaizduojamos pareigūnų pratybos, turinčios tikslą išmokyti apginti mokytojus ir mokinius nuo kitų mokinių, nusikaltėlių su šaunamaisiais ginklais. Mokiniai negėrė, nerūkė, nevartojo narkotikų. Net keistas ir nesuprantamas būtų buvęs reikalavimas, kad rugsėjo pirmoji turi būti be alkoholio. O kad savo bendraklasį kas užmuštų, sukaptų, tyčiotųsi taip, kad šis pats nusižudytų, tai būtų buvę tik iš kokio siaubingo sapno, bet ir tokių sapnų nesapnuota, nes niekas nerodė siaubo filmų, kur kraujas liejasi laisvai...

Galėčiau parašyti apie kaimo ir miesto ekonomiką nuo kolūkių kūrimo, kai žmogus verkė apsikabinęs išvedamo arklio kaklą, iki to laiko, kai imta gailėtis kolūkinės santvarkos, kaip verstasi mieste, kiek mokėta už dujas, benzina, o gatvės ir kiemai nebuvo prikimšti privačių automobilių. Atrodytų, kad čia visai kita tema, bet viskas susipina į vieną mazgą. Verktinai Lietuvai reikia kultūringų ir dorų piliečių, mokančių suprasti ir įvertinti išgyventą laiką, kad kurtų ir tarnautų savo kraštui, kad neišduotų jo dėl *trupinio auksa, gardaus valgio šaukšto* (V.Kudirka).

Valstybė ir jos piliečiai turi atrasti būdą, kaip, išėjus iš kalėjimo, gyventi ir kūrybingai dirbti laisvėje, kaip sukurti tokią Tėvynę, kurią galėtum mylėti ir galvą už ją guldėti. Vien rūpinantis ekonomika to neįmanoma pasiekti, nes žmogui perdėtą pinigų ir turtų troškimą pats nelabasis yra įskiepijęs.

Būtina suprasti, kad svetimųjų vardų ir pavardžių lietuviškuose dokumentuose, o ir visame lietuvių kalbos kontekste, neįstengsime nei taisyklingai įrašyti, nei išstarti. Juk jau visą pasaulį (jeigu į mūsų išmones jis kreipia dėmesį) turime juokinti rašydami Prancūzijos prezidento vardą *Francois*, o tardami *Fransua*. Patys prancūzai šį vardą rašo tik *François*, nes jei rašytų kaip mes, tartų *Frankua*.

Pagalčiau toli eiti net nereikia. Visi matome, kaip terliojama *Riomerio* pavardė: su kaitoma galūne (arčiausiai originalo) turėtume rašyti *Römeris*, betgi mūsų raidyne nėra *ö*, tai net universiteto pavadinime užrašyta *Romerio*, o jau tariama taip, kaip kas išmano: kas atsimeina *Riomerį* ar žino, kas jis buvęs Lietuvai, dar taria normaliai, o kiti - kaip mato parašyta. Girdėta, kad pats Riomeris norėjęs atsiskaiyti umliauto ir prieš einančio priebalsio minkštumą žymėti lietuviškai. Bet dabar jis to paliudyti jau nebegali.

Būtų juokinga, jei nebūtų graudu, girdint per radiją mokytą žmogų, žurnalistą, kreipiantis į Jaroslavą Narkievičių: „*Pone Narkievič, kokia jūsų nuomonė?*“ O tas nė kiek neišsižeidžia, kad jį lietuviškame kontekste žurnalistas pavertė moterimi. Nesuvokė nei žurnalistas lietuvis, nei lenkas Narkievičius, kad neadaptuota lenkiška pavardė, kuri baigiasi priebalsiu, lietuvių kalboje reiškia jos turėtoją moterį.

Visi Lietuvos piliečiai pagal įstatymus yra lygūs: naudojami visomis teisėmis: nedraudžiama jiems kalbėti ir mokyti gimtąja kalba, išpažinti savo tikėjimą, suteikta teisė rinkti ir būti išrinktiems. Ir nereikia čia kurti kokių nors tautinių rezervatų. Vienintelis ir teisėtas reikalavimas - valstybės gyvenime dalyvaujantiems piliečiams mokėti valstybinę kalbą. Jeigu koks senelis ar senelė gali išsiversti be valstybinės kalbos, niekas ir neverčia jos mokytis.

Jeigu socialdemokratai, norėdami pagerinti santykius su Len-

mas, kad taip naikinamas lietuvių kalbos unikalumas, kodėl jie nesupranta, kad kalbos mirtis yra ir Tautos mirtis? Anglų kalbą vartoja ne viena tauta, o didelė dalis žmonijos, ir jos yra visokių variantų, o unikali lietuvių kalba priklauso mažai tautai, lengvai galinčiai pražudyti savo kalbos tobulumą, vertingumą ne tik Lietuvai, bet ir pasauliui.

Kuris dabar lietuvių kalbotyros autoritetas (ir dar ar yra toksai?) galėtų išleisti gramatiką, tinkančią ir mokslui, ir mokyklai, o jos pradžioje parašyti taip, kaip 1922 parašė Jonas Jablonskis, kad gramatikos mokslą jis pateikia kaip „reikalingą kultūringo lietuvių gyvenimui, jo darbui Lietuvos visuomenėje“? Šio tikslo Lietuvoje, atrodo, nei valdžia, nei lituanistai nesiekia. Kultūringų žmonių darbo visuomenėje veidrodis yra mūsų Seimas ir Vyriausybė, visai menkai tesusirūpinusi savo ir Tautos kultūra. Jei švietimo ministras daro kalbos klaidų, tai ar jis gali reikalauti iš mokytojų ir mokinių kalbos

REDAKCIJOS KOLEGIJOS TRIBŪNA

(Nr.30)

Redkolegijos vardu

Vytautas
RADŽVILAS

Net keista, kiek daug dėmesio žiniasklaidoje, o ir privačiuose pašnekesiuose skiriama smulkmenoms, užuot kalbėję apie tikrai svarbius dalykus. Juk, blaiviai pagalvojus, visų valdžių kabinetuose vykstančių intrigų vingiai ir užkulisiai yra niekniekis, palyginti su kruopščiausiai slepiama didžiausia valstybės vieša ir visiems žinoma paslaptimi. Tą paslaptis - seniai nujaučiamas ir vis dėlto sukrečiantis savo mastu tautos išsivaikščiavimas po platųjį pasaulį. Didžiausi Europos Sąjungoje emigracijos mastai yra iškalbingas visuomenės ir valstybės būklės rodiklis. Žinant bent jau panašius į tiesų išvykusių skaičius, visi ginčai dėl šalies pažangos tampa beprasmy. Iš tikros pažangos keliu judančių kraštų masiškai nebėgama. Neutraliai skambantis žodis „emigracija“ puikiai slepia egzistencinį šio proceso metmenį - spartų tautos nykimą.

Tačiau įtraukti emigracijos klausimą į viešųjų diskusijų, juo labiau į valdžios ir politikų darbotvarkę niekaip nepavyksta. Atviros ir sąžiningos diskusijos ne tik atkakliai vengiama, bet daroma viskas, kad tokia diskusija niekada neprasidėtų. Jai „gesinti“ pasitelkiamos ne tik gausios naujųjų - dabar jau nebe tarybinių, bet eurokomjaunuoliškų - pažangiosios žiniasklaidos propagandininkų pajėgos. Petys į petį su jais uoliai triūšia ir būriai emigracijos „tyrinėtojų“, po „nešališkų“ ir „objektyvių“ socialinių „mokslininkų“ ir „ekspertų“ kaukėmis slepiančių savo ideologinę tarnystę neoliberalistinėms „laisvo darbo jėgos judėjimo“ idėjoms. Visai kaip sovietmečiu, vieni ir kiti žūbtūt stengiasi įrodyti dvi tiesas. Pirmoji - kad sparčiausiai savo istorijoje nykstanti Lietuva dar niekada taip gerai negyveno. Antroji - kad šis nykimas esąs toks pat natūralus ir neišvengiamas kaip metų laikų ar mėnulio fazių kaita. O svarbiausia peršama išvada yra ta, kad šis masinis Tautos išsivaikščiavimas esąs ne blogis, kaip mano naivūs tamsuoliai, bet didžiausias gėris, nes jis nykstančiai Tautai ir valstybei atveria beribes, nors kažkodėl vis

LIETUVA: TIK VARDAS METRAŠČIUOSE?

dar paslaptingas ir sunkiai įsivaizduojamas, „naujų galimybių“ erdves.

Reikia pripažinti, kad ši užliūliuojanti propaganda vis dar paveiki. Iš dalies jai padeda ir kovos už nepriklausomybę laikotarpiu susiformavę ir tada buvę iš tiesų naudingi vaizdiniai, šandien jau tampantys mąstymo kliūtimis ir trukdantys atviromis akimis apsižvalgyti aplinkui. Veikiami šių kliūčių, daugybė visais atžvilgiais protingų žmonių ir po šiai dienai nelinkę pripažinti kai kurių svarbių dalykų. Pavyzdžiui, nenoras, o gal ir baimė pasirodyti nepakankamai „provakarietiškiems“ ir „proeuropoetiškais“ trukdo aiškiai suvokti ir drąsiai kalbėti apie tai, kad ištrūkusi iš dusinusių blogio imperijos gnaužtų Tauta gali būti lygiai sėkmingai nutrinta nuo Žemės paviršiaus - greitai ir be pėdsakų ištripti globalizmo verpetuose. Arba kad jos nykimą, jau akivaizdžiai peraugusį į merdėjimą, gali neblogai slėpti spindinčios parduotuvių vitrinų ir kiti „laimingųjų“ mažumą supančios gerovės ženklai.

daugiau piliečių taip ir nesuvoktų emigracijos masto ir dėl jos iškilusios grėsmės šalies ateičiai. Greičiausiai ir toliau būsime maitinami raminančiomis šnekėmis, kad iškeliavusieji grįš, nors daugėja pasiimančių svetur ir tėvus bei vaikus. O tai jau ženklas, kad išvažiuojama visam laikui. Arba valstybės politikos ašimi bus paskelbtas siekis padėti išvykusiems „puoselėti lietuvių išėjimoje“ - tarsi visuose pasaulio kampeliuose nebūtų ištripsios ištiesos ankstesnių emigrantų bangos.

Tariamai „laisvas“ ir „savanoriškas“ šalies gyventojų „išėjimas“ pavojingiausias tuo, kad paslepia tikrąjį vykstančios ekonominės, socialinės ir net humanitarinės dramos pobūdį ir mastą. Būtent jis trukdo suvokti, kad tam tikra prasme dabartinė Tautos padėtis sunkesnė negu tada, kai daugmaž oficialiai buvo vykdoma politika „Lietuva be lietuvių“. Šiaip ar taip, dauguma Sibiro platybėse atsidūrusių tautiečių visomis išgalėmis stengėsi grįžti namo. Šandien taip skubančių beveik nebėra, bet valdžios ir verslo olimpo dievams tai nerūpi.

► Tam tikra prasme dabartinė Tautos padėtis sunkesnė negu tada, kai daugmaž oficialiai buvo vykdoma politika „Lietuva be lietuvių“

Būtent todėl visose viešose kalbose apie darbo jėgos trūkumą nuolat skamba raginimai įsivežti darbuotojų iš svetur. Tačiau „susirūpinę“ politikos ir verslo atstovai tampa kurti kiekvieną kartą, kai tik pasigirsta esminis klausimas: kodėl staiga pritrūko darbo rankų savoje šalyje? Tokio elgesio priežastis, be abejo, yra baimė pripažinti savo atsakomybę už pagaliau išryškėjusius daugelį metų vykdytos gyventojų išstūmimo iš Lietuvos politikos padarinius. Todėl tikėtina, kad, užuot mėginus keisti padėtį, bus daroma viskas, kad kuo

Matant geležinę ramybę, kai iškyla emigracijos klausimas, sunku išvengti įspūdžio, kad jie vis dar nesuvokia, ką reiškia į Vakarus atsivėrusios Lietuvos sienos. Tarsi nesupranta, kad atsivėrusios tos sienos tą pačią akimirką virto ir savotišku siurbliu, galinčiu išsiurbti gyvybines mūsų tautos jėgas - vertingiausias jos žmogiškąjį, pirmiausia intelektualinį, potencialą. Apsisaugoti nuo šio pavojaus galima tik vienu būdu - kuriant modernią ir dinamišką valstybę, iš kurios prireikus būtų išvažiuojama, bet ne bėgama. Deja, jau ketvirtį amžiaus Lietuvoje

vykdoma politika, kurios neįmanoma vadinti kitaip kaip paslėpto - bekraujo ir tarsi beskausmio - ekonominio ir socialinio genocido forma. Vis labiau aiškėja, kad tokia politika vykdoma visiškai sąmoningai, aiškiai žinant, ko ja siekiama. Jos tikslas jau dabar didėle dalimi pasiektas. Lietuvos politinis ir verslo „elitas“ siekia sukurti „savitą“, tik jam patogią visuomenę ir šalį. Jos kontūrai jau ganėtinai išryškėja. Be paties „elito“ ir jį aptarnaujančio personalo bei „stabilumą“ padedančio išsaugoti ideologiškai paslaugaus kultūrininkų ir intelektualų propagandininkų sluoksnio, joje turėtų būti demokratijos įvaizdžiui išlaikyti reikalingas degradavusių ir apatiškų, už alaus bokalą ar pasenusios sriubos pakelį pasiruošusių balsuoti „kaip reikia“ rinkėjų sluoksnis. Tačiau norima ir stengiamasi, kad pagrindine darbo jėga taptų ir galiausiai didžiąją šalies gyventojų dalį sudarytų „judri darbo jėga“ - bet kada prireikus visuose pasaulio pakraščiuose surankiojami ir į Lietuvą greitai sugabenami pigūs vergai. Laikiniai čia apsisotantys ir pasiruošę kiekvieną akimirką iškeliauti arba būti išsiųsti kitur savo žemės ir šaknų neturintys nelaimėliai. Tenorintys didesnio duonos kąsnio ir pasiruošę dėl jo šokti į ugnį ir vandenį vos paliepus šeiminiui. Neturintys jokių tvirtesnių ryšių su laikino apsisotimo vieta ir neįsivaizduojantys jokių sentimentų. Nemokantys kalbos ir geriau nepažįstantys savo laikinos buveinės svetimšaliai vergai, kuriems Tautos ir Lietuvos valstybės ateitis ir likimas būtų tik tušti ir bereikšmiai žodžiai. Užtat puikūs tuo, kad bus paklusnūs ir neturės jokių pilietinių ir politinių teisių. Todėl nekels lietuviškojo „Olimpo“ gyventojams rūpesčių įžūliais referendumais dėl kažkokios ten žemės pardavinėjimo ir nereikalaus sumažinti tokiems referendumams rengti būtino parašų skaičiaus. Jie tikrai nedrums Lietuvoje įsitvirtinusios valdomos demokratijos rimties ir palaimos. Štai kodėl Lietuvos „elito“ išsvajotame ir kryptingai konstruojamame šalies visuomenės modelyje nenumatyta vietos bet kurios tautos ir valstybės stuburą sudarančiam veikliam, ekonomiškai savarankiškam, pilietiškai ir politiškai sąmoningam viduriniam sluoksniui. Jis nuosekliai ir metodiškai naikinamas pasitelkiant išstūmimo iš šalies strategiją. Trumpai apibūdinant jos tikslą galima pasakyti, kad kryptingai siekiama atsikratyti pačios Tautos - šviesiausios, pilietiškai ir politiškai sąmoningiausios ir patriotiškiausios bei veikliausios jos dalies. Įgyvenant šią strategiją jau nueita labai toli ir pasiekta iš tiesų nemažai - pusė milijono išvartųjų iš Tėvynės. Šį išvartymą gaubianti ledinio abejingumo ir tylos siena verčia klausti: ar jau galutinai ir negrįžtamai susitaisyta, kad iš Lietuvos liks tik vardas istorijos metraščiuose?

NACIONALINIŲ VERTYBIŲ RINKIMAI

2014

Vertybė gali būti:

- ⊗ ŽMOGUS – AMŽININKAS
- ⊗ ŽMOGUS – ISTORINĖ ASMENYBĖ
- ⊗ ISTORINIS FAKTAS
- ⊗ REIŠKINYS, GARSINANTIS LIETUVĄ
- ⊗ DAIKTAS-OBJEKTAS, GARSINANTIS LIETUVĄ

Surinkime, įvardykime ir išsaugokime tai, kas vertinga ir brangu! Siųskite savo istorijas, o mes pasistengsime, kad apie jas išgirstų visa LIETUVA.

www.respublikosvertybes.lt

